

Силабус дисципліни

ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Спеціалізація – 015.39 Цифрові технології

Освітньо-професійна програма – «Професійна освіта
(Цифрові технології)»

Рік навчання: 3 Семестр: 6

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Керівник курсу

к.пед.н., доцент **Ольга Леонідівна Главацька**

Контактна інформація

olga.raduk@gmail.com +380963818592

Опис дисципліни

Дисципліна «Основи професійної майстерності сучасного педагога» спрямована на формування в здобувачів освіти потреб професійного розвитку, підвищення професійної культури та професійної майстерності шляхом засвоєння технологій самоорганізації педагогічної діяльності. Головне спрямування під час вивчення даного курсу – максимально використати творчий потенціал, активність, самостійність і відповідальність кожного здобувача освіти в процесі засвоєння теоретичного й практичного матеріалу. Основними завданнями вивчення цієї дисципліни є: формування в здобувачів професійної майстерності як комплексу властивостей особистості педагога, що забезпечує високий рівень самоорганізації педагогічної діяльності; ознайомлення з механізмами творчої професійної самореалізації та професійного самовиховання; організація професійно-педагогічної діяльності як розвиваючої взаємодії; ознайомлення з інноваційним педагогічним досвідом, шляхом створення портфоліо педагога закладу освіти.

Структура дисципліни

Години (лек./сем.)		Тема	Результати навчання	Завдання
Денна	Заочна			
4/1	1/-	Тема 1. Особливості професійно-педагогічної діяльності	Знати психолого-педагогічні особливості, структурні елементи, напрями та функції діяльності педагога закладу освіти. Розуміти модель професійно-педагогічної діяльності. Проаналізувати функціональні обов'язки педагога закладу освіти. Знати вимоги до педагога закладу освіти, його готовність до педагогічної діяльності.	Поточне опитування, реферати, тести, творчі завдання, презентація
2/1	1/-	Тема 2. Якісні параметри професійної діяльності педагога	Розкрити роль етичних цінностей і ціннісних орієнтацій особистості педагога, його гуманістичну спрямованість. Знати напрями й форми методичної роботи з підвищення професійної майстерності педагогів. Розуміти особливості педагогічної культури й етики педагога закладу освіти. Знати норми етичної поведінки педагога стосовно професії, колег, здобувачів.	Поточне опитування, тести, презентація, творчі завдання

4/2	1/1	Тема 3. Складові елементи професійної майстерності	Знати зміст професійної компетентності педагога, систему його професійних знань, умінь та навичок. Висвітлити сутність педагогічної техніки як основи професійної майстерності педагога. Знати характеристику невербальних засобів педагогічної техніки, їх функціональне значення та особливості. Розуміти функціональні засоби зовнішньої виразності, особливості та умови ефективності педагогічних жестів, пози, ходьби педагога. Розуміти структуру педагогічних здібностей. Знати складові педагогічної культури педагога. Розуміти специфіку, функції й принципи педагогічного такту. Знати умови опанування педагогічним тактом та вимоги педагогічної моралі.	Поточне опитування, тести, творчі завдання, презентація
2/2		Тема 4. Педагогічний вплив як основа педагогічної взаємодії	Розуміти специфіку та гуманістичну спрямованість педагогічного впливу як основи педагогічної взаємодії. Розуміти причини педагогічних конфліктів. Знати стилі педагогічної взаємодії в конфлікті та шляхи вирішення конфліктних ситуацій.	Поточне опитування, творчі завдання
4/1	1/-	Тема 5. Педагогічне спілкування та його особливості	Розуміти мету, принципи, структурні елементи та специфіку педагогічного спілкування. Знати прийоми та зміст привертання та утримання уваги, механізми міжособистісного сприйняття в педагогічному процесі. Знати моделі та стилі педагогічного спілкування. Розуміти особливості та типологію комунікативної поведінки педагога.	Поточне опитування, тести, презентація
2/1	-/1	Тема 6. Мистецтво лекційного викладання	Знати особливості лекційного викладання, структуру його проведення. Знати поняття та особливості майстер-класу як форми викладання. Знати вимоги до організації майстер-класу, критерії ефективності його підготовки й проведення.	Поточне опитування, творчі завдання, презентація
4/1	1/-	Тема 7. Професійний артистизм педагога закладу освіти	Знати поняття артистизму та його значення у педагогічній діяльності. Розуміти особливості педагогічної привабливості, її види, етичні, естетичні та інтелектуальні якості. Знати поняття про режисуру педагогічної дії, основи її драматургії, особливості використання мізансцен на лекції та виховному заході. Розуміти значення уваги в професійній діяльності педагога, її особливості та види. Знати технологію управління педагогічною увагою.	Поточне опитування, реферати, ділова гра, творчі практичні завдання
2/1	1/-	Тема 8. Імідж педагога закладу освіти	Знати поняття й складові іміджу в педагогічній діяльності. Знати принципи й технологію створення іміджу педагога. Розрізняти поняття «імідж» та «кар'єрний ріст» педагога. Знати особливості успішного застосування іміджу в професійній діяльності.	Поточне опитування, реферати, творчі завдання, презентація

4/2	1/1	Тема 9. Самовиховання як основа формування професійної майстерності педагога закладу освіти	Знати поняття, сутність та структуру процесу професійного самовиховання. Знати джерела стимулювання процесу професійного самовиховання. Розуміти значення рефлексивної культури педагога. Знати структуру процесу інтеріоризації. Знати рушійні сили та етапи професійного самовиховання. Вміти складати програму професійного самовиховання педагога в розвитку його професійних умінь. Знати методи професійного самовиховання. Вміти розробляти технологію професійного самовиховання. Розуміти взаємозв'язок механізмів професійного самовиховання й творчості педагога.	Поточне опитування, реферати, тести, відеоролики, творчі завдання, презентація
4/2	1/1	Тема 10. Попередження професійного вигорання педагога закладу освіти	Знати основні підходи до дослідження проблеми професійного вигорання. Розуміти суть теоретичних моделей професійного вигорання. Знати причини та особливості професійного вигорання педагога. Розуміти можливості творчого потенціалу як фактора антивигорання педагога. Знати особливості попередження професійного вигорання. Визначити особистісні та соціальні ресурси щодо попередження професійного вигорання педагога.	Поточне опитування, тести, вправи, відеоролики, презентація

Літературні джерела

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. К. : Центр учбової літератури, 2023. 382 с.

2. Главацька О.Л. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни «Основи професійної майстерності сучасного педагога» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 54 с.

3. Главацька О.Л. Тестові завдання з курсу «Педагогіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) освітньо-професійної програми – «Професійна освіта (Цифрові технології)». Тернопіль : ФОП Паляниця В. А., 2026. 78 с.

4. Грод І., Грод І., Главацька О. Мобільне навчання: мотивація, розвиток цифрових навичок та алгоритмічного мислення. *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка*. 2025. С. 52–61.

5. Главацька О. Технології саморозвитку в професійній підготовці здобувачів освіти. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 191–195.

6. Главацька О., Коцюрuba О. Сутнісні особливості комунікативного потенціалу жінки-керівника закладу освіти. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 14–17.

7. Главацька О., Коцюрuba О. Теоретичні підходи самоменеджменту щодо професійної діяльності керівника закладу освіти. *Інноваційні процеси освітньої сфери України та в країн Центральної Європи: стан, проблеми і перспективи* : матеріали 2 Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11-12 грудня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 17–20.

8. Главацька О.Л. Попередження професійного вигорання фахівців інклюзивної освіти. *Інклюзія в дії: стратегії впровадження в Україні та світі*: колективна монографія / О. Главацька, Н. Горішна, Г. Слoзанська та ін. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. С. 4–6, 56–98. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/25417/1/monografia.pdf>

9. Главацька О. Професійне самовиховання як фактор розвитку фахівців спеціальної та інклюзивної освіти. Інновації в освіті: реалії та перспективи розвитку: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 11 травня 2023 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2023. С. 296–300. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48120>

10. Главацька О.Л., Гуменюк О.С., Мойсеюк В.П. Попередження професійного вигорання як механізм збереження професійного здоров'я логопедів. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», Вип. 55. Том 1. 2022. С. 240–246. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/55_2022/part_1/39.pdf

11. Главацька О.Л. Основи самовиховання особистості: навчально-методичний посібник. Київ : Кондор, 2012. 206 с.

12. Дольнікова Л.В., Мукан Н.В. Професійна педагогіка. Л. : Львівська політехніка, 2021. 324 с.

13. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

14. Загородня Л.П., Тітаренко С.А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навчальний посібник. К. : Університетська книга, 2023. 319 с.

15. Корчакова Н.В. Філософія освітнього простору вищої школи: психологічний і психолінгвістичний дискурс. К. : Центр учбової літератури, 2022. 468 с.

16. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / електронні дані. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.

17. Ортинський В. Педагогіка вищої школи. К. : Центр учбової літератури, 2023. 472 с.

18. Педагогічна майстерність: підручник / [Т.В. Петровська, Г.В. Жукова,]; за заг. ред. Т.В. Петровської. К. : Видавець Позднішев, 2024. 402 с. URL:

file:///C:/Users/User/Downloads/%D0%9F%D0%86%D0%94%D0%A0%D0%A3%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%9F%D0%95%D0%94%D0%9C%D0%90%D0%99%D0%A1%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%9D%D0%86%D0%A1%D0%A2%D0%AC.pdf

19. Пихтіна Н.П. Основи педагогічної техніки. К. : Центр учбової літератури, 2022. 316 с.

20. Про освіту: Закон України від № 4574-IX від 21.08.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

21. Ратушняк Н.О., Писарчук О.Т., Главацька О.Л. Підготовка вчителя до організації інклюзивного освітньо-розвивального середовища. *Вісник науки та освіти* : електрон. наук. журн. № 8(38) 2025. К. : Наукові перспективи. С. 1688–1699.

22. Філософія освітнього простору вищої школи: психологічний та психо-лінгвістичний дискурс: колективна монографія / за ред. Н. В. Корчакової. Київ : Вид-во «Центр учбової літератури», 2022. 468 с.

23. Hlavatska O., Pysarchuk O. Self-education as a factor in preventing professional burnout of teachers in educational institutions. *International review for humans and natural sciences*. Zurich-Switzerland, 2025. P. 63–81.

Політика щодо оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів, а у разі їх порушення без поважної причини оцінка за завдання може бути знижена. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Політика щодо визнання результатів навчання

Відповідно до «Положення про визнання в Західноукраїнському національному університеті результатів попереднього навчання»

(https://www.wunu.edu.ua/pdf/pologenya/Polozhennya_ruzult_poper_navch.pdf)

здобувачам вищої освіти може бути зараховано результати навчання (неформальної/інформальної освіти, академічної мобільності тощо) на підставі підтвердних документів (сертифікати, довідки, документи про підвищення кваліфікації тощо). Рішення про зарахування здобувачу результатів (певного освітнього компонента в цілому, або ж окремого виду навчальної роботи за таким освітнім компонентом) приймається уповноваженою Комісією з визнання результатів навчання за процедурою, визначеною вищезазначеним положенням.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-10). (4 теорет. пит. по 25 б.).	Оцінка за виконане завдання.	Оцінка за виконане завдання.	Тестові завдання (25 тестів по 2б. за тест) – макс. 50 балів. Теорет. пит. 1 – макс. 25 балів. Теорет. пит. 2 – макс. 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)